

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

УЗГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

професор

Богомолов В.С.

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник ректора ХНАДУ

професор

Гладкий І.П.

2016 року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Педагогіка

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

докторів філософії (аспірантів)

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

2016 рік

Розроблено та внесено: кафедрою педагогіки та психології професійної підготовки

(повне найменування кафедри)

Розробник програми: професор, к. пед. наук, доцент Бондаренко В.В.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №1 від “29” серпня 2016 р.

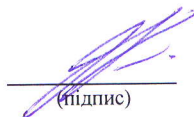
(номер)

(та дата протоколу)

Завідувач кафедри

к. пед. н., доц.

(науковий ступінь, вчене звання)

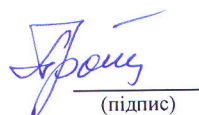
(підпис)

Бондаренко В.В.

(ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”¹

Начальник відділу аспірантури

(підпис)

Проніна Л.В.

(ПІБ завідувача)

“29” серпня 2016 року

(день)

(місяць)

(рік)

© 2016 – 2017 р.

¹ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох напрямів підготовки (спеціальностей), то узгодження робиться з кожною випускаючою кафедрою

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» складена за напрямом підготовки майбутніх докторів філософії згідно з Законом про вищу освіту на нормативно-правовими документами щодо підготовки фахівців вищої кваліфікації..

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни «Педагогіка»

1.1. **Метою** викладання дисципліни є ознайомлення з найбільш важливими питаннями загальних основ дидактики, педагогіки і психології, теорії виховання з позиції нового підходу; гуманізації, демократизації та національної і полікультурної спрямованості педагогічного процесу у вищій школі; сучасними методиками викладання дисциплін у вищій школі; методологією розробки методичних матеріалів до викладання та формування вмінь щодо проведення всіх форм занять і контролю.

1.2. **Предметом** навчальної дисципліни є головні категорії педагогіки і психології, методи педагогічних і психологічних досліджень, основні закономірності навчального процесу, концепція педагогічного виховання, педагогічний процес як система і педагогічні технології виховання і навчання у вищій школі, а також сучасні методики викладання навчальних дисциплін, що викладаються у ВНЗ України.

1.3. **Основними завданнями** навчальної дисципліни є оволодіння психолого-педагогічними знаннями не тільки на теоретичному, але й на технологічному рівнях, набуття ними практичних умінь щодо психологічного формування професійної співпраці з людьми, самовдосконалення, саморегуляції та самовиховання особистості.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни аспіранти повинні:

знати:

основні тенденції та перспективи розвитку ступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України;

основні закономірності психіки та педагогічні категорії навчання й виховання;

методи, види діяльності та спілкування;

- зміст пізнавальних процесів і емоційно-вольової сфери, а також індивідуально-психологічні особливості людини;
- специфіку рефлексивного управління процесом формування стійкого світогляду, правильного сприйняття сучасних проблем розвитку суспільства, людського буття, духовної культури.

Аспіранти повинні **уміти**:

- формувати особисту навчальну діяльність, спираючись на наукові психолого-педагогічні дослідження;
- добирати й використовувати передові педагогічні прийоми, різноманітні дидактичні методи та інтенсивні технології викладання у вищій школі;
- застосовувати базові психологічні і педагогічні знання для організації професійної діяльності і спілкування особистості;
- розвивати в людині педагогічні якості, необхідні для інженерної праці.

Міждисциплінарні зв'язки: «Педагогіка» є дисципліною, якій передують цикл дисциплін психолого-педагогічної магістерської підготовки.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ²
Кількість кредитів - 3.0 Кількість годин - 90	Нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	(порядковий номер семестру)	(порядковий номер семестру)
Вид контролю:	залік (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	4
- практичні, семінарські (годин)	16	2
- лабораторні роботи (годин)	-	_____
- самостійна робота студентів (годин)	58	84
- курсовий проект (годин)	-	_____
- курсова робота (годин)	-	_____
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	_____
- підготовка і складання екзамену	-	_____

² Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа "заочна форма навчання" відсутня.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка вищої школи та її складові

Тема 1 *Розвиток вищої освіти в Україні в світлі Болонського процесу*

Тенденції та перспективи розвитку вищої освіти в Україні. Розвиток ступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України. Порівняльний аналіз систем вищої освіти в Україні та в розвинених країнах світу. Рівні акредитації сучасних вищих закладів освіти.

Тема 2. *Форми організації навчання у вищій школі*

Демократизація і гуманітаризація як освітні принципи. Суспільна значущість демократизації і гуманітаризації навчального процесу. Удосконалення методів і форм організації навчання у вищій школі. Психолого-педагогічні проблеми навчання майбутнього інженера. Організаційно-правове забезпечення вищої освіти.

Тема 3. *Психолого-педагогічні основи процесу навчання*

Процес навчання та його психолого-педагогічні основи. Інформаційні ресурси навчального процесу. Можливість саморегуляції психічних станів у професійній діяльності. Комп'ютерна підтримка навчального процесу.

Тема 4. *Сучасні педагогічні технології та їх використання у ВНЗ*

Поняття педагогічних технологій, їх зміст і особливості застосування у вищій школі. Методи та інноваційні технології навчання. Технології дистанційного навчання. Особливості технології побудови навчальних курсів.

Тема 5. *Педагогічна майстерність викладача вищої школи.*

Поняття педагогічної майстерності. Встановлення контакту з аудиторією, комунікативна атака, формування іміджу педагога, вибір засобів та форм викладання). Емпатія як складова педагогічної компетенції.

Тема 6. *Імідж та самооцінка викладача вищого навчального закладу.*

Імідж та самооцінка викладача вищого навчального закладу. Рефлексія та самоконтроль у різноманітних педагогічних ситуаціях. Психолого-педагогічні особливості поведінки викладача у педагогічному конфлікті.

Тема 7. *Виховання та навчання як єдиний цілісний педагогічний процес*

Формування професійної культури сучасних спеціалістів. Структура діяльності людини. Основні види діяльності та їх психологічна характеристика. Роль діяльності в формуванні особистості. Самостійна робота студентів: сутність, організація, контроль. Самоактуалізація особистості, самооцінка і її роль у формуванні самосвідомості майбутнього фахівця.

Тема 8. Критерії якості навчання у вищій школі.

Критерії якості навчання. Форми організації навчального контролю і діагностика знань. Психолого-педагогічні питання об'єктивності оцінювання знань студентів.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. – К., 1993.
2. Бондаренко Ю.В., Ланских М.В. Современные педагогические технологии как объективная потребность: Учебно-методическое пособие. – Харьков : КП «Городская типография», ХНАДУ, 2011. – 146 с.
3. Дубровська Д.М. Основи психології. – Львів, 2001.
4. Зимняя И.А. Педагогическая психология: Учебник для вузов. Изд. второе, доп., испр. и перераб. – М. : Логос, 2002.
5. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психологічний розвиток особистості. – К., 1989.
6. Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки: Навч. посібник. – К., 2001.
7. Мясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібник. – К., 1998.
8. Основи психології /За ред. О.В.Киричука, В.А. Роменця. – К., 2002.
9. Педагогічна майстерність: Підручник/І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Вища школа, 2004.
10. Петровский А.В. Личность. Деятельность. Коллектив. – М., 1992.
11. Петровский А.В. Психология. – М., 2000.
12. Психология/ За ред. Ю.Л. Трофімова. – К., 2001.
13. Психология: Учеб. для гуманитарных вузов / Под ред. В.Н. Дружинина. – Спб., 2007.

14. Психология для студентов вузов / Под ред. Е.И. Рогова. – М., 2005.
15. Психология и педагогика. / Под ред. Радугина А.А. – М., 1997.
16. Столяренко Л.Д. Психология: Учеб. для вузов. – СПб., 2006.
17. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.Л., РОМАНОВСЬКИЙ О.Г., БОНДАРЕНКО В.В. та ін. Основи педагогіки вищої школи Навчальний посібник. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2005. – 600 с.
18. Цимбалюк І.М., Яницька О.Ю. Загальна психологія: Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2004.

Додаткова:

1. Агеев В.С. Межгрупповое воздействие: Социально-психологические проблемы. – М., 1990.
2. Анапьев Б.Г. Человек как предмет познания. – СПб., 2001.
3. Асмолов А.Г. Психология личности. – М., 1990.
4. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. – М., 1995.
5. Бех І.Д. Виховання особистості. – К., 2003.
6. Божович Л.И. Психология формирования личности. – М., 1995.
7. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджер. – М., 1992.
8. Головаха Е.И., Пашина Н.В. Психология человеческого взаимопонимания. – К., 1989.
9. Горянина В.А. Психология общения. – М., 2004.
10. Зигерт В., Ланг Л. Руководить без конфликтов. – М., 1991.
11. Изард К.И. Психология эмоций. – М., 1998.
12. Коломинский Я.Л. Психология взаимоотношений в малых группах. – Минск, 1976.
13. Корнелиус Х., Фейр Ж. Выиграть может каждый. – М., 1992.
14. Лазер Ф. Тренировка памяти. – М., 1990.
15. Леонтьев А.А. Психология общения. – М., 1999.
16. Личко А.Е. Психопатии и акцентуации характеров у подростков. – Л., 1983.
17. Ниренберг Д., Калеро Г. Читать человека как книгу. – М., 1990.
18. Панасюк А.Ю. Управленческое общение. – М., 1990.
19. Петровский А.В. Личность. Деятельность. Коллектив. – М., 1992.